

ELŐFIZETÉS. ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmintetlen levelek csak ismert kezekből fogadhatók el.

Írásokat nem adhatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilatkozat minden garmon isor díja 20 k.

Z E M P L E N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt, díszbetűs körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden centiméter után 3 kr. számíttatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetés a „Zemplén” nyomdájába küldendő.

Az igazság szava.

A *reménység* — egyik költőnk szerint — *Nőnek* olyan szent *galambja*, melyet mindenünk el-kibocsát s várja epedve, hogy mikor tér vissza a *teljesedés* zöldelő *olajágával*. Némelyekhez visszatér hamar és meghoz mindent; mások várhatják ítélet napig, nem-hoz semmit.

Szegény *árvizkárosult* sárospatakiak is évek óta vetik reményeiket és munkáikat az *alsó-határba*; de hiába: a *teljesedés* zöld ágával csak nem akar onnan, az *özönvízről* visszatérni *Nóé* szent *galambja*, a *bizó* reménység édes jutalma! A zöld vetés közt éneklő *pacsirta* helyett, *kuruttyuló* *békák* tanyáznak s aratásra — legjobb esetben is — *sárguló* *aranykalász* helyett, *tövises* *bo-gács-kóro* lesz.

Iszonyu állapot az, mikor a szegény gazda minden szorgalmát tönkremenve látja; mikor tapasztal, hogy nem igaz amit az irás mond, mikép: „*ahol szórt marokkal, majd kiterjesztett karokkal — hordja kővét sorát!*” A reménység, ha évről-évre így megszegyenül: *elvész*; a hit: *megrendül* s az ember: *elfásul*. Nincsen pedig az elfásult, a bizodal-mát elvesztett embernél veszedelmesebb. Munkakedve, jövőben való bizodalma, társadalmi intézmények és törvények iránti tisztelete mind-mind kihalsz ő maga szájas proletárrá válik. Ilyen állapottól kell féltetni s ha lehet megmenteni a pataki népet.

Más vidéken, ha ki csap a víz, ha rombol a tűz vagy bajt csinál akármiféle elemi csapás: *feljajdulnak* és segítségre siet az ország. Adakozás, közérdeklődés könnyít, pótol a szegény károsult emberen. A patakiak hallgatnak és pusztulnak. Segítségök csak annyi, hogy ez idő szerint is *két adó-végrehajtó van* a nyakukon.

Pedig, ha más nem, az állam figyelembe vehetné, hogy ahol egy községnek valami 22 ezer hold földje van vízben; ahol ez idén e földekről egy szem buza, rozs vagy repce elő nem kerül; ahol a gazdák munkáján és vetőmagján kívül még a marhák is odavesznek: ott adót srófolni, az úgy is elbusult kedélyeket kényszer rendszabályokkal zaklatni — legalább is emberietlenség. Az előjáróság már meg tette, hogy adó elengedést kérelmezett s minden az alsóhatárra eső terhek fizetésétől legalább egy időre feloldoztatni kéri a lakosságot. Gondol már most arra, hogy mi lesz itt a télén? A nyarat csak kihuzza a szegény munkás nép, a tél kétségbe ejti, megöli őket. Ezt meg kell előzni. Siralom nézni az egyes emberek vergődését. Nap-nap után lesik, hol mutatkozik egy kevés megmunkálható száraz föld. Ha ilyet talál valamelyik, mintegy Columbus, úgy örül. Rakja ekéjét, vetőmagját stb. *csónakba* s maga és igavonó marhája gázlóban indul a *sáros óáz* felé. Van aki perlekedéshez fog és roppant kárát, melyel a víz talán egész szép családját tönkre tette, a visszabályozó társulattal akarja megtéríttetni. Az a közhit ugyanis, hogy ennek a mostani szokatlan áradatnak a tervellenes vízszabályozási munkálatok az okai.

Minden ilyen találgatás és próbálgatás olyanok tűnik fel előttem, mint mikor a

vizbehaló egy szalmaszálba kapaszkodik; ha mentők nem jönnek, az a szalmaszál talán egy pillanatra erőt, bátorságot ad a küzdéshez; de menekülést nem.

Jöjjen segítségére Pataknak szeretett *alispánja* és *szolgabírója*. Egy élet-halálharcot vivő község mentése első sorban az ő szép tisztök. Ki kell kutatni a baj okát s meg kell tudni: lehet-e még orvosolni? Lehet-e még remény arra, hogy a sárospataki alsó-határ valaha megjutalmazza a reá fordított munkát és a százezerekre menő költséget? Ha nincs: el kell onnan tiltani az embereket. Meg kell velök értetni, hogy ez egy *tőfenék*, melyet szántani, vetni nem szabad. Utalni kell a népet marhatenyésztésre és terheit e földek iránt, ehhez képeket könnyíteni.

Nem látok igazságot abban, hogy ez a nagy multu és ma is szép hirű város minden tekintetben úgy elhagyatott. Nem jutott ennek annak idején, egy szolgabíró, egy járásbíró, vagy bármi más ilyes hivatal. A történelmi és művelődési emlékekkel teljes Sárospatak semmi nem egyéb ma egy *pusztuló* nagy községnél.

Az emberek találgtják e mostoha állapot okát-fokát. Némelyek visszaviszik arra, hogy a követválasztások alkalmával a baloldali, illetőleg függetlenségi elvek jutottak diadalra. Mások bizonyos családok és személyek ellenszenves viszonyaiban, torzalkodásában vélik a bajok forrását.

Egyik sem lehet igaz. Annyira elfogult és kiskoru semmiféle kormány nem lehet, hogy az állampolgárokat szabad véleménynyilvánításaiért, legszebb polgári joggyakorlataért üldözze, létjogaiban sértse. Sárospatak hercegi lakója pláne kizárja e feltevésnek valószínűségét is. Egyes emberek nézeteltérése pedig oly elmosódó csekély hullám a társadalmi élet tengerén, a mi nemcsak nyomot nem hagy, de senki a medren túl észre sem veszi.

Tény az, hogy a baj megvan. Kötelesség az, hogy ezen segíteni kell.

Nem akkor való jajgatni, mikor már a nép elpusztult s vándorbotot véve indul Amerikába; hanem segíteni kell bajában, míg ideje, míg megmenthető.

Egy szó, mint száz: Sárospatak vízárdat által elpusztult lakosaival szemben azonnal be kell szüntetni minden adóvégrehajtást; fel kell őket menteni közmunka és más ilyen terhek viselésétől s mindaddig, míg legalább egy évi jó termést nem ad a föld: országos segélyben részesítendő az, aki ilyet igénybe venni akar.

A hitet, reményt, szeretetet az ősi tűzhely iránt így még megtarthatjuk; másképp beteljesedik rajtunk, hogy Sárospatak város volt, de nem lesz.

Ez a szent igazság!

Viski K. B.

A Tokaj-Hegyalja érdekében.

Goldenring Lipót ur, Posen első és legrégebb borkereskedőinek egyike a következő érdekes memorandumot szerkesztette a kassai kereskedelmi és iparkamara folyó évi július hóban megjelenő évi főjelentése számára.

Ezen igen érdekes és kiváló szakembertől

eredő emlékiratot a legmelegebben ajánljuk a Hegyalja nagy bortermelőinek és a mérvadó köröknek figyelmébe.

A következőkben közöljük a kamarai titkár részéről rendelkezésünkre bocsátott ezen nagybecsű értekezést:

„A hegyaljai bor kétségtelenül a legnemessebb borok egyike, mely mindenütt és minden időben mint legfinomabb csemege- és gyógybor nagy hírnévnek örvendett. A termelőknél tehát első sorban arra kell törekedniök, hogy legjobb minőségű bort nyerjenek és a hirneves szőlőhegyek tulajdonosainak mindenek fölött terményük nemesítésén kell fáradozniök.

E helyett azt tapasztaljuk a Hegyalján, hogy a jó szőlőhegyek tulajdonosai ép annyira a tömeges termelésre törekednek, mint a középszerű és rosszabb fekvésű szőlők birtokosai. Ez által okoztatik azon sajnos jelenség, hogy finom, különösen édes borokban hiányt szenvedünk.

Nézetem szerint minden jó szőlőhegy tulajdonosának oda kellene működnie, hogy legalább a szőlő legjobb részében prima bort kapjon, történjék, ez bár a mennyiség rovására. A gyarlóbb részekben aztán akadálytalanul folyhat a tömeges termelés.

A termelés ezen neme a legjobb és legfinomabb szőlők tulajdonosaira nézve sokkal előnyösebb volna az eddigi rendszernél, mint azt a következő példa mutatja:

Wallis grófnak 1880-ban körülbelül 115 hordó bora termelt és pedig 110 hordó másodosztályú és 5 hordó asszabor. Ezen 5 hordó asszából 2 1/2 hordót én vásároltam meg, hordóját (a seprűvel) 240 forinttal. A 110 hordó másodosztályú borért pedig hordonként 62 frtot vett be a gróf.

A jószágigazgató nyilatkozata szerint a szőlőtöke más módoni kezeléséről könnyű lett volna körülbelül 30 hordó asszabort és ennek megfelelően körülbelül 70 hordó másodosztályú bort nyerni.

Föltéve, hogy az utóbb említett 70 hordó bor hordonként csak 50 frtot ért volna, a termelés összes értéke a következő számokkal fejezhető ki: 30 hordó 240 forintjával ad 7200 frtot; 70 hordó 50 frtjával 3500 frtot, összesen a 130 hordó 10,700 forint. A mostani rendszer mellett kapott Wallis gróf 5 hordó asszabort 1200 frtot, 110 hordó II. bérért 6020 frtot, összesen 7220 frtot vagyis 2680 forinttal, illetőleg körülbelül 33 1/3 százalékkal kevesebbet, mint az általam ajánlott módszer mellett. Ha a föld megmunkáltatása talán többbe került volna is és ha ezen többletet 5 százalékra teszszük, még mindig 28 százaléknyi többletet nyert volna a javasolt rendszer alkalmazásánál.

Egy és ugyanazon évfolyam árának különbsége a Hegyalján, tekintettel más bortermelő vidékekre, p. *Bordeauxra*, csak igen jelentéktelen.

Bordeauxban egy jó évfolyam árai a termelés jóságához mértem 600 és 6000 frt között mozognak, míg a Hegyalján 40 és 250 forint között váltakoznak az árak. Itt azonban kiemelendő, hogy 250 frt már kivételes ár, *míg az említett magas árak Frankhonban rendes piaci árak*. Bordeauxban továbbá aránylag sokkal nagyobb mennyiségben találjuk a finom borokat, mint a Hegyalján. Ezen különbségek oka abban keresendő hogy a Hegyalján a jobb fekvésű szőlőkben a minőség nem fektetnek elegendő súlyt.

Azon okok között, melyek a hegyaljai borokkal való kereskedést szerfölött nehezítik, kétségkívül a legfontosabb az ezen boroknál igen gyakran beálló utóerjedés (utóforrás). Megtörténik, hogy 10—12 éves borok a leggondosabb ápolás daczára forrásnak indulnak, hogy a lelkiismeretes borkereskedő a legkritikább esetekben juttathatja ezen borokat a fogyasztónak oly biztosítással, hogy azok nem fognak többé forrásnak indulni. Világos dolog, hogy mind a fogyasztó, mind a kereskedő nehezebben vásárol oly borokat, melyeknél több évi nyugalom után sem biztos arra nézve nem fog e egy kellemetlen utóerjedés által meglepetni. Ezen gyakori utóerjedés oka nézetem szerint a must és a fiatal bor helytelen kezelésében keresendő.

A szüret Felsőmagyarországban többnyire a hideg időjárás beálltával tartatik meg.

A borházakban nyert must vagy télen át azokban hagyatják, és a meleg időjárás beálltával a pinczékbe hozzák; vagy azonnal a pinczébe vitetik. Mindkét rendszer a borfejlődésére igen kártékonyan hat, az első azonban még károsabban, mint a másik.

Hogy a bor az utóforrástól megóvassék, szükséges, hogy az mint must rendszeresen kiforrjon. Ez leginkább az által érhető el, ha a fiatal bor oly helyen tartatik el, melynek állandó hőmérséklete 12—14° R. (15—17° Celsius). Előnyösebb-e, ha a fiatal bort 12—14° R. vagy sokkal magasabbnál, melynek határa 20—22° R. (25—27° C.) között mozoghatnak, kiforr? Az még nyílt kérdés és nagyon óhajtható volna, hogy kísérletek tényszerűen arra nézve, melyik hőmérséklet hat jótékonyabban a bor fejlődésére?

Ily helyiségben kellene a bornak körülbelül márcziusig vagy áprilisiig maradnia, midőn is a seprőről lehuzatik (vom Lager abstechen) és a hűvös pinczébe elhelyeztetik.

A Hegyalján most divó rendszer mellett a borok ki nem forrhatják magokat eléggé, mert a hűvös pinczébe és még inkább a hideg borházakban hamar lecsilapul a forrásban levő must, kiválasztja a seprűt és látszólag kész borra lesz. Tényleg azonban a legkisebb hőmérsékletváltozás, néha a rázás, szállítás alkalmával legendó arra, hogy azonnal újabb forrást idézzen elő.

Hogy ezen utóforrások a borra nézve néha igen veszedelmesek és ezt fejlődésében gátolják, ismert tény.

A termelőket tehát arra kellene bírunk, hogy futót borházakat (Lagerhäuser) építsenek, melyekben a fiatal bor, illetőleg a must telelne. Minden körülmények között azonban meg kellene gátolni, hogy a must télen át a mostani borházakban maradjon. A borházak hőmérséklete sokkal alacsonyabb, mint a pinczé, úgy hogy a borházakban maradt mustok oly kis mértékben forrnak és ennek következtében oly tartós utóerjedéseknek vannak kitéve, miszerint tapasztalt vevők nem akarják az eféle borokat megvenni.

(Vége köv.)

A műkedvelői előadás.

Két rendbeli értesítés fekszik előttünk a f. hó 14-én tartott műkedvelői előadás és hangversenyéről és ez felment bennünket az ex officio referálás kötelezettsége alól. A tudósításoknak egyike sem akar komoly bírálat lenni, mint inkább méltatása a társadalom azon tényezőinek, kik a szepet a hasznossal, a mulattatást az üdvössel összekötő iparkodnak s ez által a különböző társadalmi elemek érintkezését, egy-egy szép cél kitűzése mellett legalább esetről-esetre lehetővé teszik. Ezek egyike így szól:

Tisztelt szerkesztő barátom!

Azt tartják, hogy legtöbbet unatkoznak a kis városokban, sőt a nagy francia írónak nem tartozik legudvariasabb kifejezéséhez, azon jellemző megjegyzés, hogy: „kis városban sok nyelv beszél, kevés fej gondolkozik,» de annyi bizonyos, hogy az unalomnak lehet oka és lehet következménye a nem gondolkozás.

No de hiszen vannak kivételek, a mi városunkban is az unalom legfeljebb csak saison-szerű.

Nincs is sajnálatraméltóbb egy unatkozó közönségnél. Mint egy rossz gyomor, melynek nem izlik semmi, csak panaszkodunk a társadalom, a korszellem, az emberek ellen, a nők erénye unat; hibáik bosszantanak, egymással is úgy vagyunk, mint a gyermek megunt játékkal, amit előbb bálványoz, később összerombolja, megcsontítja, eltorzítja. És miért? Malicziából? Oh! nem, pusztán unalomból.

És aztán ha az ilyen járvány már úgy elfekélyesedik, hogy a politika, az irodalom, munka (mulatni különben annak is kell, akinek sok dolga van, hát még akinek semmi sincs) és más efféle házi szerek nem enyhítik, valjon mi hát a medicina? Ezt bizony mi ép úgy fel nem fedezhetjük, mint Amerikát, mert azt már városunk bölcs tanácsa feltalálta, hogy leghathatóbb gyógyszer az unalom ellen: egy adag színház.

Dr. Handler Mór specialitásai mellett ezt méltán lehet nagy betűkkel hirdetni a patienskedő kis városoknak. Mióta színházunk megnyílt, kiadhatjuk a bizonyítványt, hogy Thalia asszony kitűnő medicina a szórakozásnak.

A közönség koncentrálása, az ismerkedések megkönnyítése, melyek különben csak elhatározó vizitek árán érhetőek el; magok az előadások, azok utójátékai, a kritikák ebéd-vacsora alatt; Csiki, Sardou darabjai lehetnek még oly kitűnőek, hogy azért az avatott és avatatlan szakértők egyet-mást bennök fel ne fedezzenek, egyikben a fordulatok merészek, az emelkedések meredekek, a jellemek túl szilárdak, a szereplők izlésszerű bíráta és (amit talán először kellett volna említenem) az áldozatkész műkedvelők.

Azt már el kell ismernünk, hogyha a hadseregbe annyian felcsapnának, mint amennyi ön-

kéntesekre a muzsák művelt közönségünk között találnak, talán ujonczozásra sem volna szükség.

De apropós! Engedjen meg az én tisztelt szerkesztő barátom, hogy megemlítsük a piros pünkösdi másodnap nemescélű műkedvelői előadást. Ne ijedjünk meg, nem irok kritikát, hiszen az komoly dolog, az pedig már igen furcsa volna, midőn az unalom ellen csevegünk, a legunalmasabbal: komoly dolgokkal foglalkoznánk. Egész melleles kérdés, miként sikerült a czimszerepben a tudományos rögeszmében szenvedő f r e n e o l o g urnak, az ő Lavaterét, Linnéjét vagy Shoppenhauerét karrikizolni, de már hiába nem lehet elhallgatni a darab azon megragadó jelenetét, mely a consul estélyének pompa és eleganciájában tündöklő »decameron« szerű bájos női csoportozatában élénk tárult. Helyesen jegyezte meg egy szomszédom, hogy ily szép pünkösdi róza koszorút régen látott.

Ne említsünk neveket, akik nem látták nem érdemlik, hogy elsoroljuk előttük. Ne nevezük meg a róza királynőt, ne hogy valami rosszakaratu, élczeskedő pünkösdi királynőnek nevezzék, csak annyit mondunk, hogy ha már az ilyen földi szivárvány sem vonzza eléggé a fiatal-ságot, akkor: már nem mozog a föld!

Z.

A másik tudósítás így hangzik:

»A helybeli női házi-ipartanoda javára a folyó hó 14-én tartott hangverseny és műkedvelői előadás fényesen sikerült. Régen láttunk oly szép válogatott társaságot együtt. A helybeli és vidéki nagy számu közönség gyönyörrel élvezte az est kellemkeit. Elragadó művészettel játszott Sipos Antal zongoraművész; játéka hatást leginkább igazolta azon szünni nem akaró tapsvihar, mely különösen első darabját követte.

Nem kevésbé hatásos volt azonban a műkedvelők előadása is. A »Phrenolog« ot adták elő. A darab nehéz és megpróbálja a műkedvelők erejét, de a 14-iki műkedvelők játéka úgy alakítás, mint csin és elegancia tekintetében is excellelt. A közreműködők voltak: Viczmány Ödön, Láczy Elek, Szunyoghy Dezsőné, ifj. Farkas Lajosné, Liszy Cornelia, Vályi Emma, Major Ilon, Hunyor Anna és Tischler Gabriella urhölgyek; Löcherer Andor, ifj. Farkas Lajos, Székely Elek, Kazinczy Gábor, Liszy Viktor, Kapy Lajos, Kossuth János, Dobiás Ede és Kun Géza urak, a kik egyenkint és összesen a közönség által kitűnő tapsokkal jutalmaztattak. A darab fényét a gyönyörű toilettek s ragyogó ékszerük feltűnően emelték. Az iparegylet üdvarias elnöksége, a műkedvelő hölgyeket gyönyörű virágcsokrokkal lepte meg, Sipos viszont a nők részéről remek babérkoszorúval tiszteltetett meg, a melynek 7 méter hosszú szalagjára a május 14-iki nap emléke igen szép arany betűkkel volt feljegyezve.

S mit szóljunk a helybeli dalárdáról, mely már kipróbált régi erővel rendelkezik és valamint más, úgy a jelen alkalommal is örömmel és elismeréssel üdvözöltetett a színpad porondjain. Hatásosan énekelt és sűrű tapsokban részesült.

Az előadást egy minden tekintetben élvezetes és sikerült táncmulatság követte, melyen 30—40 pár lejtett a zene vidám hangjainál. A kedélyes társaságot a fényes nappal oszlatta szét.

A rendezők izlését és figyelmét, mely minden igényt ügyes tapintattal elégített ki, dicséri az is, hogy a színházat és termet fényesen kivilágította.

X.

Különfélék.

(Nagy szerencsétlenség) érhetne volna városunkat a mult pénteken. Dél előtt 11 óra tájban tüzelre lett a lakosság figyelmessé s rémülten tudakozódott mindenki a tűz után s nem ok nélkül, mert az orkanszerű nagy szélben, mely most mintha csak elő lenne írva, napról-napra graszszál, szerfőlött vezetés kimenetelű lett volna a rögtönzött — illumináció. Hunyor Sándor törvénytészi bíró háza volt az, melyen a vörös kakas tanyát szándékozott ütni, de szerencsére — sikertelenül. A háztető utca felé eső részén a padlyuknál támadt a tűz; de hirtelen észrevétetett s Mihalsik kir. ügyészségi szolga volt az, a ki legelőször a padon termett s pár kupa vízzel kezdte meg az oltást, majd viz hiányában kezével kinyult a padlyukon s a félig égő zsinidelyeket föltépte, azokat leszórta. Már ekkorra egy pár tüzoltó is megérkezett s ezek közül Zvolenszki József, labtón a tetőre menve, a tűz elfojtásához jelentékenyen hozzá járult. Valóban mindkettőjüket megilleti az elismerés, mert kicsinynek látszó munkájukkal nagyszerű szerencsétlenségnek vágják utját. A tűz keletkezésének oka, majdnem megfoghatatlan, mert a padon semmi sem volt s a kémény a ház másik végén van. Legvalószínűbb, hogy valami szikra egyik közeli épület kéményéből csapódhatott a tetőre, a mely nem is belőlül, de kívülről kezdett égni. A tüzoltó-tanyán — mint hallottuk — semmi vízkészlet

nem volt, s e miatt ha a tető lángba borul, eloltá. A sára még csak gondolni sem lehetett volna. A kapitányviz tartását a lakosság szigorú kötelességévé kellene tenni.

(Az első jutajomjáték) f. h. 21-én kedden lesz, és pedig a szintársulat kiváló tagja, a közönség kedvence: Halmainé javára. A jeles énekesnő »Fatiniczát« választotta előadandó darabul, mely méltán sorozható az operettek legszebbjeihez. A közönség bizonyára megragadja ez alkalommal s teljesen befogja tölteni a nézőtér, hogy a jutalmazandót azon méltatásban részesítse, melynek eddig is minden egyes föllépésével tüntető kiadást adott. — A második jutalom előadás csöfejtőn leend Abonyi Gyula, a társulat elsőrangú törtökön leend Abonyi Gyula, a társulat elsőrangú drámai színésze javára, kinek művészi játékában a saison rövidege s az operette-láz miatt sajnós, hogy gyakrabban nem gyönyörködhetünk. Abonyi ur ez alkalomra Dumas hírneves darabját a »Márvány-hölgyek« et választá, melyben neki nagyszabásu szerepe van s a melynek előadásában igazi gyönyört s művészi élvezet fog találni a klasszikai izlés iránt sok fogékonysággal bíró közönségünk.

(Sajnálattal) értesülünk, hogy Kiss Mihályné, Krecsányi szintársulatának tehetség és külső kellemekben egyaránt értékes tagja beteg. Baja komoly, de nem veszélyes, mindamellett alig lehet reményünk öt e rövid szünet után újra láthatni ama deszkákon, melyek számára még sok babért vannak hivatva teremni. Ó nala tapasztaltuk azt: hogy a hivatás, ha egyszersmind szorgalommal párosul, csodás gyorsasággal viszi emberét a hírnév magaslatára, melyre oly sokan egy egész életen át hiába kapaszkodnak. Kissné pár év előtt, mint nagyon is gyenge kezdőt láttuk itt megjelenni a színpadon, rokonszenves külső de alantas szárnyalással, — s ime most párszori fellépéséből is örömmel győződünk meg, hogy már is a sasok légkörében jár. Ez okból kétszeresen fordul felé részvétünk s ugyanily arányban óhajtuk gyors felgyógyulását is. Az öreg Dávid-házy Adolf szelid, jó leányát, azzal az ellenállhatlan édes mosolyal arczán s a duló fájdalommal keblében, még sokáig nem fogjuk elfeledni.

(A három fagyos) szent ez idén meglehetősen becsülettudó volt. Fagygyal, a mi tőlünk ritkán szokott elmaradni, nem köszöntöttek be, csakis kellemetlen szél dudált mind a három napon át. A május külömben egy cseppet sem mondható valami kellemesnek; ritka nap, hogy szél ne fujjon, port verve az ember arczára. És égető szükség volna, mert minden igen nehezen fejlődik, itt-ott a szőlő is elvan maradva; a termés általán véve mindenfelé igen csekély, sok borra tehát nem számíthatunk. Hegyaljánknak pedig ebben van a legfőbb reménye.

(A sárospataki) alsó határban a mult héten egy Patakról való kocsis, lovaival egy éren akart átmenni, nem is sejtve a víz mélységét. Közele munkások kiabáltak rá, de a nagy szél miatt a hangot nem hallotta s bellebb haladva, a lórol csakhamar lesodorta a víz. Ladikon segélyére siettek, és a fiut kihúzták a vízből, egy lovat azonban nem tudtak megmenteni.

(Vizbefut.) B.-szerdahelyi illetőségű Pilát András f. hó 12-én legelőbérlet végett a sárospataki alsó határban járván, véletlenül egy tóba esett s bár vele volt társai segélyére siettek, kimentése nem sikerült.

(A színházi) csillár végtére megérkezett s ma-holnap ennek fénye mellett szemlélhetjük az előadásokat, melyek akkor legfényesebbek — csillár nélkül is — ha jól sikerülnek.

(A keleti kárpátok) osztályától a következő értesítést vettük: A f. évi májushó 5-én Munkács-on tartott osztály ülésen az idei közgyűlés határnapjával augusztus 19-ike lett kitűzve, megtartási helynek pedig Munkács városa választott. A közgyűléssel helyi kiállítás lesz összekötve, melyben a munkácsi női-ipar és faragványi iskola, öngyméltósága gróf Schönborn munkácsi uradalma, a munkácsi kir. allami fegyintézet, a beregszászi kosár-fonodai iskola és magányosok fognak részt venni. Augusztus 20-ától kezdve kirándulások tervezetnek a »Hát«-ra, Hársfalva, Szolyva, Szinyák fürdő helyekre, a Stoy, Huszla havas, a Polonina, Runa hegyekre. A közgyűlést és kiállítást előkészítő helyi bizottságba következő urak választattak: Buzáth, Coffin, Corniedes, Fankovits, Fischer, Glätz, Günther, Halász, Horuoch, Hönig, Jászay, Jobsty, Karef, Katona, Kozma, Liedermann, Merényi, Marker, Meiselsz János, Dr. Nuszer, Nedeczey, Polivka, Pintér, Dr. Schlesinger, Dr. Scholz, Weisz. Azok kik a kárpát egyesületbe belépni kívánnak, felkértenek abbéli szándékokat a következő uraknál bejelenteni, akiknél az évi járulék 2 frt 30 krral lefizethető. Szerencs: Lonszky Adolf, főmérnök. S.-a.-Ujhely: Siegmeth Károly v. felügyelő és osztály titkár. Nagy-Mihály: Dr. Raisz Gedeon. Homonna: Dr. Thoman Dávid.

(Nagy tüzvész) pusztított Tállyán folyó hó 16-án, mely alkalommal 33 ház melléképületeivel lett a lángok martalékává. A szerencsétlenség részleteiről még eddig tudósítás nem érkezett hozzánk.

Tihant
szinlap
tiz f
olyan
szinn
Örley
Bera
Néme
mégis
olyan
ménye
— be
til ke
ten is
Milim
házat,
szerep
megfu
tanuls
a kio
akar
itt is
Straus
mayn
Kiss
— Be
tek k
A k
mosol
tésbe
magá
szám
kitűn
már r
ugyar
s ha
hatjul
kifoga
lénye
jából
rom
rés o
meg,
az ő
séges
ban
nelles
vezet
gel j
kellen
zönsé
Sardo
föbb
műkö
nem
»Üdv
még
iger
nénk
Halm
sem
inkáb

portja
mesle
mely
felhiv
szere
s hor
vend
tényl
lesség
és el

a vá
kiadá

mozg
kar,
lyel
pélye

nevé
zong
szive
14-ik
műve

lelkes
siker
kösz
késik
kéből
zakót

Színház.

Pünkösd első napján »Milimári« Almásy Tihamér nem ezer arany frankot, mint a színlapon hirdetve volt; hanem száz darab olyan iz van e darabban, a milyenek a népszínműben lennie kell. Bár a szereplők — Siposné, Órley Flóra, Váci Vilma, Závodszi Teréz, Bera Paula, Kiss Mihály, Rónaszéky, Pálffy, Németh, Fenyéry — sőt a többiek is helyt álltak; mégis végig vonult az egész előadáson valami olyan pongyolaság, melynek az lett a következménye, hogy a »Milimári« nálunk valami erősen — be nem cseppent. A nótázásból is mentül kevesebb adag tálatatott fel; pedig tán Pesten is ez az, ami fentartja a repertoire on — Milimárit. Olyan közönség látogatta meg a színházat, minő talán a Blaha Lujza asszony itt szereplésekor sem volt; sőt a földszinten majd megfultak az emberek és ebből körülbelül az a tanulság, hogy a földszintre meg kell határozni a kiadandó jegyek számát; mert a ki gőzfordót akar venni: megy a »Diánaba.« Az igaz, hogy itt is rossz van. Kedden »A furcsa háboru.« Straus kedves zenéjü operette je, melyben Halmayné, Órley Flóra kitünően debute-iroztak, Kiss Mihály elegansul játszott, szépen énekelt, — Bera Paula, Horváth is szerencsésen működtek közre, Rónaszéki eredeti alakot mutatott be. A kar is megtette kötelességét. A »megnyerő mosoly« ez alkalommal egy kis akaratlan nevetésbe csapott át, minek is csinál az a Rónaszéki magából olyan — maskarát?.. Közönség szép számmal volt. Szerdán »Váljunk el,« Sardou kitünő vigjátéka, e színpadon igen, de Ujhelyben már nem — először. A sikamlós francia darab ugyan próbára teszi még a legjobb színészt is s ha az előadást általánosságban jónak mondhatjuk is, egyes szereplők ellen lehetnek némi kifogásaink, melyeket azonban mint nem épen lényegeseket a tér iránti gazdálkodás szempontjából elhallgatunk, a szellemes vigjáték mindhárom főalakja mesteri kézben volt, de az elismerés oroszlanrésze mégis csak Krecsányinét illeti meg, ki Cypriennet úgy allította elő, amint azt az ő művészetétől várni lehet. De nem is közönséges tapsvihar kísérte játékát. A babéron azonban megkellett osztoznia Halmayval (Des Prunelles), ki a darab fényes sikerének szintén nevezetes faktora volt. Pálffy csinosan, bensőség-gel játszott; de mozdulatai kímélettebbek, mint kellene, ez a természetesség rovására van. Közönség középszámmal. Csütörtökön »Odette,« Sardou jeles színműve szép közönség előtt, a főbb szereplők jeles s általában az összes közre működők kielégítő játékával. Kissné már rég nem láttuk a deszkákon. Mi az oka? Szombatra »Üdvöske« operette volt kitűzve. Az igazgató még hat előadásra hirdet bérletet s jó darabokat igér előadatni. De hát egy népszínművet szeretnénk még látni, még pedig úgy, hogy abban Halmaynének jusson az oroszlanrészt. Egy dráma sem ártana meg. Igaz, baj, hogy a közönség inkább szeret nevetni, mint sirni. F.

Hálás köszönet.

Bukovinai magyar testvéreink negyedik csoportjának fogadtatása alkalmából városunk ne meslekkü hölgyei által tanusított áldozatkészség, melylyel a városi előjáróság és rendező bizottság felhívására, (egynek kivételével) a magyar vendég szeretet és szíves fogadtatás ünnepélyét emelni s hont-cserélő testvéreinket izletes étellekkel megvendéglenni készeknek nyilatkoztak nemcsak, de tényleg szívérzelmüket teljesítették, kedves kötelességünkkel teszi ezen kegyeletes tettökért hálás és elismerő köszönetet nyilvánítani.

Nem különben hálás köszönetet nyilvánítunk a városi közönségnek, mely az ételeken felüli kiadások fedezésére filléreivel készséggel adózott. Végre fogadják hálás köszönetünket a vasuti mozgósítási főnök s az összes vasuti tisztviselői kar, azon figyelemért és közreműködésért, melylyel ezen magyar testvéreink fogadtatását ünnepélyesíteni segédkeztek.

Ujfalussy Endre,
városi főbíró.

id. Farkas Lajos,
rendező biz. elnök.

Nyilvános köszönet.

A női házi-ipar tanoda felügyelő-bizottsága nevében, hálás köszönetet mondok Sipos Antal zongora művész urnak, aki a nemes czél iránti szívességből a fővárosból lefáradni és a folyó 14-iki hangversenyben a műértő közönséget remek művészi játékkal gyönyörködtetni szíves volt. Fogadják egyszersmind köszönetünket a lelkes műkedvelők, kik a czél eléréséhez meglepő sikerrel és buzgósággal közreműködtek; végre köszönet a helybeli dalárdának, amely soha sem késik bármely hazafias és hasznos czélok érdekében közreműködni és ez alkalommal is a hozzákötött várakozásnak derekasan megfelelt.

Az elnökség.

Meghívó.

A zempléni megyei gazdasági egyesület 1883. májushó 23-án, reggeli 7 $\frac{1}{2}$ órakor, a megyeházán s helyiségeiben, az orsz. szövetkezeti bizottság munkálatának megvitatása és a május 25-én Budapesten tartandó országos szövetkezeti közgyűlésen való képviseltetése tárgyában

közgyűlést

tart, amelyre az egyleti tagok tisztelettel meghívhatnak.

S. a. Ujhely, 1883. május 18.

A zempléni megyei gazdasági egyesület elnöksége.

Számadás

a »Női házi-ipartanintézet« javára folyó májushó 14-én rendezett műkedvelői színi előadás és táncmulatság bevételéről s kiadásairól.

Belépti jegyekért befolyt 310 frt — kr.
Felülfizetésekből, és pedig: br. Vé-
csey Lajos 5 frt, Mariássy Mór
4 frt, dr. Kun Zoltán 1 frt 50 kr.,
együtt 10 frt 50 kr.

Összesen 320 frt 50 kr.

Kiadás volt összesen 214 frt 90 kr.

Igy tiszta jövedelem maradt 105 frt 60 kr.

Ezen tekintélyes összeg egybehozatala — tekintve azon körülményt hogy az előadás rendezésének többfélésege nagyobb kiadást igényelt — meglepőnek mondható, s csak is a nagyérdemű közönség szíves támogatásának köszönhető, miért is fogadják a résztvevők a női ipariskola köszönetét.

S. a. Ujhely, 1883. május 18-án.

Láugh Nándor,
e. pénztárnok.

Nyílttér.

— E rovatban közöltétek nem felelős a szerkesztőség.

MATTONI-féle

BUDAI KIRÁLY KESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás,
Szt. István forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

Mattoni és Wille, Budapest.

Kapható minden gyógyszerárban és asványviz-
kereskedésben. 10—15.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMÉR.
Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

Hirdetmények.

Mindenféle ideai töltésü

ÁSVÁNYVIZ

kapható

Teich Zsigmond kereskedésében
S. a. Ujhelyben.

Bm. 18/1883.

Árverési hirdetés.

Alólírt kir. közjegyző közhírré teszi, hogy a s. a. -ujhelyi 186. sz. tjkvben kk. Kocsis Vincze nevében álló 390. hr. sz. belhely, azon levő 578/a számú ház rész s a 391. hr. számú kertre ugyszinte a s. a. -ujhelyi 187. sz. tjkvben a kk. Andriczó Mihály s illetőleg elhalt édesanyja Hatalovszki Mária nevében álló 392. hr. számú belhely, az azon levő 578/b számú ház s kertre (az ezen belhelyek után járó legelő s egyéb javadalmak kivételével) Zempléni megye árvaszéke 4044/1883. számú határozatával az önkéntes árverést 500 frtkban megállapított kikiáltási árban elrendelte, ennek folytán a fent megjelölt ingatlanok 1883. évi május 29-én délutáni 3 órakor S. a. -Ujhelyben pázsit utcza 578/a számú házban megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Árverezni szándékozók az ingatlanok kikiáltási árának 10% -át készpénzben tartoznak bánatpénzül letenni, az árverési feltételek többi pontjait alólírt kir. közjegyző irodájában megtekinthetik.

Kelt S. a. -Ujhelyben, 1883. évi május 16. án.

Vályi István,

kir. közjegyző mint bírói kiküldött.

Tk. 1978. sz.

1883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s. a. -ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mizsák István ügyvéd mint néhai Vécsei György és Pap Erzsébet házastársak ösmeretlen örökösei részére kirendelt ügygondnok végrehajthatóan Elek Sándorné szül. Baresay Veron végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a s. a. -ujhelyi kir. tvszék területén lévő S. a. -Ujhely községében fekvő a s. a. -ujhelyi 254. sz. tjkönyvben 2465. hr. sz. a. foglalt fűzkuti szántóföldből végrehajtást szenvedőt fele részben illető jutalékra 50 frt kikiáltási árban, továbbá a s. a. -ujhelyi 506. sz. tjkönyvben 1209., 1210., (6885—6887.), 3469., 3227. és 3238. hr. sz. alatt foglalt 236. sz. ház, belsőség, bányihegyi szőlő és szántóföldekből végrehajtást szenvedőt fele részben illető jutalékra 625 frt kikiáltási árban, végre a s. a. -ujhelyi 2225. sz. tjkönyvben 3268., 3786., 3827., 3975. és 5513. hr. sz. alatt foglalt szántóföld és rétből végrehajtást szenvedőt fele részben illető jutalékra 247 frt 50 kr. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanrészek az 1883. évi júniushó 19-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. tvszék telekkönyvi hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 5 frt, 62 frt 50 krt és 24 frt 75 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóságnak, 1883. évi áprilhó 27-én tartott üléséből.

Hunyor Sándor,
kir. tszéki h. elnök.
Kazinczy Gábor,
kir. tszéki jegyző.

Vh. 182. sz.

1883.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Braun Arminnak Suta József tokaji lakos elleni 200 frt iránti ügyben a tokaji kir. járásbírósnak 1882. évi 1770. polg. sz. a. végzése folytán alperes lakásán bir. lefoglalt 473 frt becsértékü házi butorok és eszközök, nemkülönben 9 hordó borból álló ingóságok a tokaji kir. járásbírósnak f. évi 576. polg. számú végzése alapján 1883. évi május 24-én délelőtti 9 órakor alperes lakásán megtartandó árverésen eladatni fognak.

Együttal a netaláni elsőbbségi igénylők elsőbbségöknek bejelentésére felhivatnak.

Tokaj, 1883. májushó 8-án.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.

Vh. 175. szám.

1883.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Braun Arminnak Grosz Katharina tokaji lakos elleni 950 frt s jár. iránti ügyben a nyiregyházi kir. törvényszéknek f. évi 2119. polg. sz. kiel. végrehajtást rendelő végzése alapján az ugyan ezen kir. törvényszéknek f. évi 1229. polg. sz. alatti és a tokaji kir. járásbírósnak f. évi 359. sz. a. kiküldött végzése folytán Grosz Katharina alperes lakásán bir. lefoglalt és 1080 frt 36 kr. becsértékü házi butorok, eszközök és fanemékből álló ingóságok f. évi májushó 21-ik napjának délelőtti 9 órakor alperes lakásán nyilvános árverés útján eladatni fognak.

Együttal a netaláni elsőbbségi igénylők elsőbbségöknek beadására felhivatnak.

Tokaj, 1883. május 10-én.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.

V. 504. 505. 506. 618/1881. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a. -ujhelyi és szerencsi kir. törvényszék 9658/81. 9683/81. 10703/81. és a kir. járásbírósnak 1854/81. 1856/81. 1866/81. 2130/81. számú végzése által az szerencsvidéki takarékpénztár Goldstein Jakab és a tokaji takarékpénztár végrehajtható javára Neuwohner Ignác és társai ellen 1530 frt tőke, ennek különböző időktől számított 6% kamatai és eddig felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1085 frt 50 krra becsült házi butorok, eszközök, mádi takarékpénztári részvények, a mádi izraelita templomban ülőhelyek és székek, ágyeműk és szüretelő edényekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2276/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Mádon végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközözlésre 1883. évi júniushó 11-ik napjának délelőtti 9 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1883. évi májushó 9. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó.

Vh. 167. szám.

1883.

Árverési hirdetés.

Alólírt kiküldött végrehajtó a s. a. -ujhelyi kir. járásbírósnak 2086/p. 83. sz. végzése folytán ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. e. f. törvényszék 6110. és 6111/p. 881. számú végzése által Fráter Sándor ellen a nyiregyházi ipart és keresk. bank javára 1300 frt követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt s 1560 frtra becsült 50 db sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínen, vagyis a s. -pataki alsó határ-bani »Györgytarló« tanyán leendő eszközözlésre határidőül 1883. évi májushó 31-ik napjának délelőtti 10 óra kitűzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, szük ség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt S. a. -Ujhely, 1883. évi áprilhó 28-ik napján.

Geöcze Andor,
kik. bir. végrehajtó.

Bel- és külföldi
természetes ásványvizek

és forrástermények főraktára

SZENTGYÖRGYI VILMOSNÁL

Sátoralja-Ujhelyben.

2-4

Magyarországnak legnevezetesebb és legszénsavdusabb
ásványvize a

SZOLYVAI és POLENAI

SAVANYU VIZ

mely borral vegyítve a legkellemesebb italt nyújtja; gyomor és ideg-
rendszer-bántalmaknál pedig kitűnő szolgálatot tesz.

A luhi Erzsébet gyógyforrás

hathatós gyógyszer tüdő-bajoknál, horut-bántalmaknál, valamint huyeső-
hólyag hurutoknál is.

Megnevezett ásványvizek bármikor kaphatók és megrendelhetők
frissen töltve

Króó Gyula ur főraktárában

S.-a.-Ujhelyben (Kassino-utca).

Figyelmeztetés!

Csak akkor tekinthetők valódinak és friss töltésűeknek fentnevezett ásványvizek,
ha úgy a dugók, valamint az üveg címlapjai védjeggyel „MARSALKÓ KÁROLY”
vannak ellátva.

Marsalkó Károly,
a munkácsi uradalmi ásványvizek bérloje és kezeloje.

Főraktári árak:

1 láda 40 üveggel Szolyvai víz	5 frt 10 kr.
1 „ 60 „ „ „	5 „ 30 „
1 „ 40 „ Luhi Erzsébet gyógyviz	5 „ 10 „
1 „ 60 „ „ „	5 „ 30 „
1 „ 40 „ Polenai víz	4 „ 70 „
1 „ 60 „ „ „	4 „ 90 „

Ládák üres palaczkkal 1 frt 60 krért visszavétnak. (1 3)

A bártfai savanyuviz

főraktára Sátoralja-Ujhelyben

Braoh Samu urnál

Szöllösi Bernát ur házában és a Rákóczy utczában) van.

Főraktári árak:

1 láda 30 literes palaczkkal a s.-a.-ujhelyi raktárban	4 frt — kr.
1 „ 50 félliteres „ „ „	4 „ 30 „
5 „ egyszerre véve 30 literes palaczkkal	19 „ — „
5 „ „ „ 50 félliteres „	20 „ 50 „

Husz egyszerre vett láda után egy láda jutalekul adatik,
70 krnyi szállítási költség megtérítése mellett.

Ládák, üres palaczkkal a raktárban visszavétnak, m. p.

1 láda 30 üres literes üveggel 1 frtért.

1 „ 50 „ „ „ 1 frt 30 kr.

A bártfai viz ezen főraktárát kegyes pártfogásába
ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

Toperczer Albert,

3-3 gyógyszerész, a bártfai ásványviz bérloje Bártfán.

Király-Helmecczen

50.000 száraz donga és egy pár egészen jó
karban lévő cséplő-gép

Elek János tulajdonos urnál eladó.

1-3

Idei töltésű
ÁSVÁNYVIZEK

kaphatók

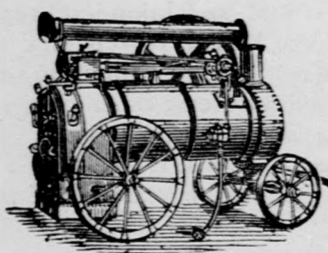
KORMOS ARMIN

(előbb Deutsch József)

KERESKEDÉSÉBEN

3-3

S.-a.-Ujhelyt.

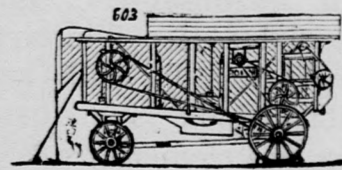

RANSOMES, HEAD ÉS JEFFERIES

FŐÜGYNÖKE

GROSSMANN J.

BUDAPESTEN.

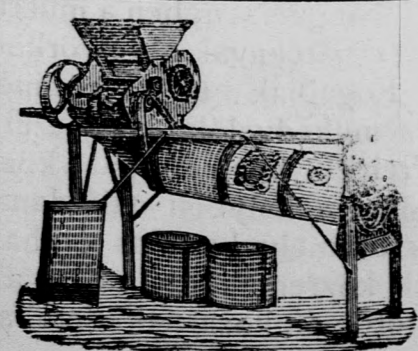
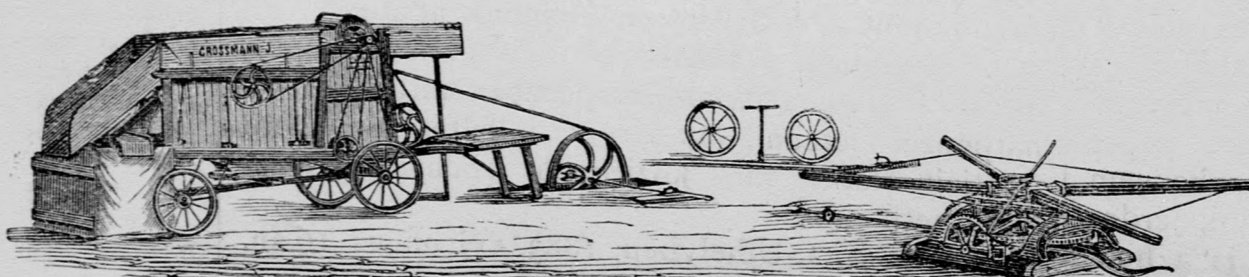
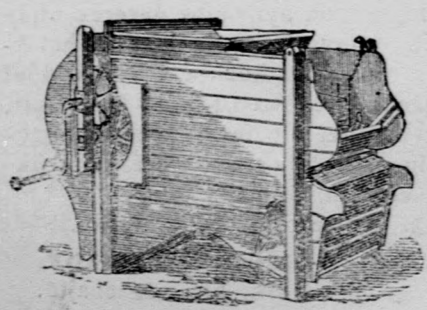

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA

5-10

BUDAPESTEN.

Nyomatott S.-a.-Ujhelyt, a „Zemplén” gyorsajtóján.